

ELEKTR ENERGETIKA SOHASIDAGI XODIMLARNING ESKI VA HOZIRGI LIBOSLARI

Namangan to'qimachilik sanoati institutining 3-kurs doktaranti

Sheraliyeva Risolatxon Islombek qizi

Annotatsiya: Mazkur maqolada, elektir va energetika soha vakillarining zamonaviy va eski himoyaga ega liboslari bilan birgalikda kiyimlarning sifati, qulayligi, qanchalik insoni himoya eta olishi haqida ma'lumotlar berilgan.

Kalit so'zlar: Elektir, energedika, dizayner, sifat, himoya, libos, xodim.

Har bir sohaning kasbiga oid lisoblari mujassam. Shuningdek, Elektir energetika sohalarida ishlayotgan bir qancha ishchilarning ham kasbiga oid kiyimlarini inson umri mobaynida uchratadi. Qoidalar tashkiliy-huquqiy shaklidan qat'i nazar elektr energetikasi obektlari tarkibiga kiruvchi uskunalar, binolar va inshootlarni loyihalashtirish, ekspluatatsiya qilish, ishlashini tashkil etish va nazorat qilishni amalga oshiruvchi korxonalar xodimlariga, shuningdek, elektr energetikasi obektlarida qurilish-montaj, ishga tushirish-sozlash hamda ta'mir ishlarini bajaruvchi xodimlarga taalluqli bo'lgani kabi ularning liboslarining qulayligi va sifati dizaynerlarga bog'liq. Ma'lumki, har bir asrda o'sha zamondan kelib chiqqan holda kasblarning o'ziga xos kiyimlari bo'lgan. Bugungi kunda bir qancha brendlар va dizayner tomonidan zamonaviy himoya liboslari mavjud. Shu kabi zamonaviy Elektr yoyi fleshli himoya kiyimlari ham bugungi kun talabiga javob berib kelmoqda. Ushbu libos Arkni oldini olish uchun kombinezon hisoblanadi.

Arc Flash himoya kiyimi xususiyati:

1. Velcro bo'yin yopilishi.
2. Oldida og'ir ikki tomonlama YKK mis zip.
3. Ikkita ko'krak cho'ntaklari va orqa tomoni elastik

4. Har bir qol, oyoq va elkada FR aks ettiruvchi lenta
5. Ikkita orqa cho'ntak foiz ikki yon cho'ntak
6. Chap qolda Onetool cho'ntag'i
7. O'ng oyogda bitta o'Ichagich asbob cho'ntag'i va Ikki tizzali yostiq
8. Arc Flash himoya kiyimlari haqida eslatmalar.
9. Dizayn va rang mijozning talablariga muvofiq sozlanishi ham mumkin.

Ayni paytda, quyidagilar “Milliy elektr tarmoqlari”ning asosiy vazifalari etib belgilandi: yagona elektr energetika tizimining real vaqt rejimida ishonchli ishlashini va barqarorligini ta'minlash; tasdiqlangan tariflar asosida magistral elektr tarmoqlari orqali elektr energiyasini uzatish xizmatlarini ko'rsatish; tasdiqlangan dasturlar asosida magistral tarmoqlarni rivojlantirish;

qo'shni davlatlar energetika tizimlari bilan barqaror integratsiyani ta'minlash va parallel ish rejimlarini boshqarish.

2024-yil 1-martga qadar elektr energiyasining ulgurji va chakana savdo bozorlari to'g'risidagi qonun hujjatlarini, shuningdek, ushbu bozorlar ishtirokchilari faoliyatini litsenziyalash tartibini nazarda tutuvchi hujjatlar to'plamini qabul qilish rejalashtirilgan.

2025-yil 1-yanvarga qadar “O'zbekiston milliy elektr tarmoqlari”ning elektr energiyasi eksporti va importi bo'yicha shartnomalarini, shuningdek, xususiy elektr stansiyalari bilan tuzilgan elektr energiyasini sotib olish shartnomalarini “O'zenergosotish” kompaniyasi nomiga qayta ro'yxatdan o'tkazish topshirildi.

Shu bilan birga, “Milliy elektr tarmoqlari” shartnoma va kelishuvlarda nazarda utilgan tarmoq operatori funksiyalarini bajarish majburiyatida qoladi.¹

Ushbu qarordan ham ko'rishimiz mumkinki, bugungi kunda elektir-energetika sohasiga ko'plab e'tiborlar berib kelinmoqda. Shunday ekan, ushbu soha vakillarini salomatligiga ham ahamiyat berilish choralar ko'rilmoxda. Bu esa bir qancha brend va dizaynerlarga ko'plab imkoniyatlar eshigini ochadi. Hozirgi vaqtida 20-asr va 21-asr

---

¹ Gazeta.uz

kiyimlariga nazar tashlasak taraqqiy etganini ko'rishimiz mumkin. Bu nafaqat, urfga oid balki kasblarga ham taalluqlidir.

Quyida esa elektriklarni himoyalovchi zamonaviy pocco brendining mahsuloti va oddiy himoya libosini ko'rishimiz mumkin:

Xulosa qilib aytganda, elektir energetika sohasi murakkab va xavfli ekanligini turmush tarzimizdan ham ko'rishimiz mumkin. Ammo, himoya vositalari ham mavjud. Inson kiyimlari faqatgina ko'rk emas, salomatligimizga himoya ham beradi. Shuningdek, Bo'lajak dizaynerlar ham har tamonlama libosning xususiyatlarini o'rganib chiqadi. Yosh ijodkotlar uchun eski liboslar va qo'llanmalar amaliy tajribalar, ilmiy ko'nikmalar beradi.

FOYDALANGAN ADABIYOTLAR

- 1.Q.M.Abdullayeva, N.S.Gaipova, V.A.Gafurova, Tikuv buyumlarini loyihalash va modellash va badiy bezash, Toshkent-2016.
2. Mahmud Sattor, O'zbek udumlari, Toshkent-2016. Jabborova M.SH. «Tikuvchilik texnologiyasi», T., O'zbekiston, 2004y. Rasulova M.K. "Tikuv buyum larni ishlab chiqarish texnologiyasi" Toshkent,2006
- 4.Qulijanova G.K., S.S.Musaev "Yengil sanoat mahsulotlari texnologiyasi". Toshkent 2002 y.
5. Truxanova M.T., Texnologiya jenskoy i detskoy legkoy odejdi, 2005y.